

Valtuustoaloite 14.11.2022 / Keuruusta tuulivoimasta vapaa kunta

KH 29.01.2024 § 22

89/00.01.02.03/2023

Valmistelija	Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä timo.maatta(at)keuruu.fi. p. 0400 763 995
Päätös	Hyväksyttiin.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Pajari Noora
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että tuulivoimakaavoitusta ohjataan valtuustossa 11.12.2023 § 54 hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti, eikä näin ollen Keuruu ole tuulivoimasta vapaa kunta. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Selostus

Tuulivoimakeskustelua on Keuruulla käyty monitahoisesti parin viime vuoden aikana. Tuulivoimakaavoitus on ollut usean valtuustoseminaarin aiheena. Valtuustoryhmät ovat käyneet aiheesta omia keskustelujaan. Kaupunki on järjestänyt kuntalaisille avoimen ja yleisen tuulivoimawebinaarin ja erikseen tuulivoimaillan Haapamäen Suojalla, joka myös lähetettiin striimattuna verkkoon. Lisäksi on järjestetty Multian ja Petäjaveden kanssa yhteisesti meluun ja välkkeeseen keskittynyt tilaisuus Petäjaveden Miilussa, joka myös striimattiin verkkoon. Näiden keskustelujen pohjalta kaupunginvaltuusto hyväksyi tuulivoimakaavoituksen periaatteet kokouksessaan 11.12.2023 § seuraavasti:

1. Osayleiskaavat laaditaan hankkeeseen ryhtyvän kustannuksella (kaavoitussopimus), oikeusvaikutteisena osayleiskaavana maankäyttö- ja rakennuslain 77 a-c §:n mukaan siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan suoraan myöntää yleiskaavan perusteella. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaupunginhallitus ei voi sopia sitovasti tavoitteista kaavoitussopimusvaiheessa, koska yleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.
2. Hanketoimijalta edellytetään maanomistajasopimuksia ja maanomistajasopimukseen kirjataan menettely purkuvakuudesta.
3. Edellytetään, että sähköverkon siirtolinjojen osalta hanketoimijalta solmii maanomistajien kanssa erilliset maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavoitettavan alueen ulkopuolisista maa-alueista ja maksaa kokonaiskorvauksena vähintään 1 € / m². Erikseen sovittaessa toissijaisena vaihtoehtona voidaan käyttämään lunastusmenettelyä.
4. Tuulivoimalat sijoitetaan siten, että etäisyys pysyvään- ja loma-asutukseen tuulivoimalasta on vähintään 1,5 km.

5. Kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointimenettely tulee suorittaa siten, että kuulemiset voidaan suorittaa yhtä aikaa.
6. Tuulivoimakaavoissa tulee tutkia myös aurinkovoiman rakentamismahdollisuudet.
7. Hanketoimijaa edellytetään aktiiviseen yhteistyöhön yksityisten maanomistajien neuvottelukuntien kanssa.
8. Mahdolliset toisiin kuntiin ulottuvat ulkoisvaikutukset tulee tuoda tiedoksi ja osoittaa, millä tavoin asianosaisia on asiasta tiedotettu.

VALT 20.03.2023 § 13

Valmistelija Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, p. 0400 763 995

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa aloitteen valmisteluun.

Käsittely kokouksessa:

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Saara Kässi-Jokinen esitti Markku Puron, Hannu Rantasen, Mika Huuskolan, Maija Kajosmäen ja Leena Laurilan kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Asiasta ei äänestetty, vaan kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti asian palauttamisesta valmisteluun.

Lisäksi kaupunginvaltuusto jätti asiasta kaupunginhallituksen puheenjohtajan esittämän toimenpidealoitteen, että

1. kevään aikana hallitus valmistelee ja hyväksyy Keuruun kaupungin periaatteet tuuli- ja aurinkovoiman kaavoittamiselle ja tuo ne valtuustolle hyväksyttäväksi,
2. periaatteista huolimatta tuulivoimakaavoitukseen liittyvät asiat tulevat aina lopulta valtuuston päätettäväksi ja
3. tämä valtuustoaloite käsitellään vasta sen jälkeen, kun nämä periaatteet on hyväksytty valtuustossa.

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. toteaa Keuruun olevan avoin tuulivoimatuotannolle,
2. toteaa, että kaavoituksessa on käytetty kaupunginhallituksen tuulivoimatuotannolle antamaa ohjeistusta ja
3. toteaa, että valtuustoaloite on loppuun käsitelty.

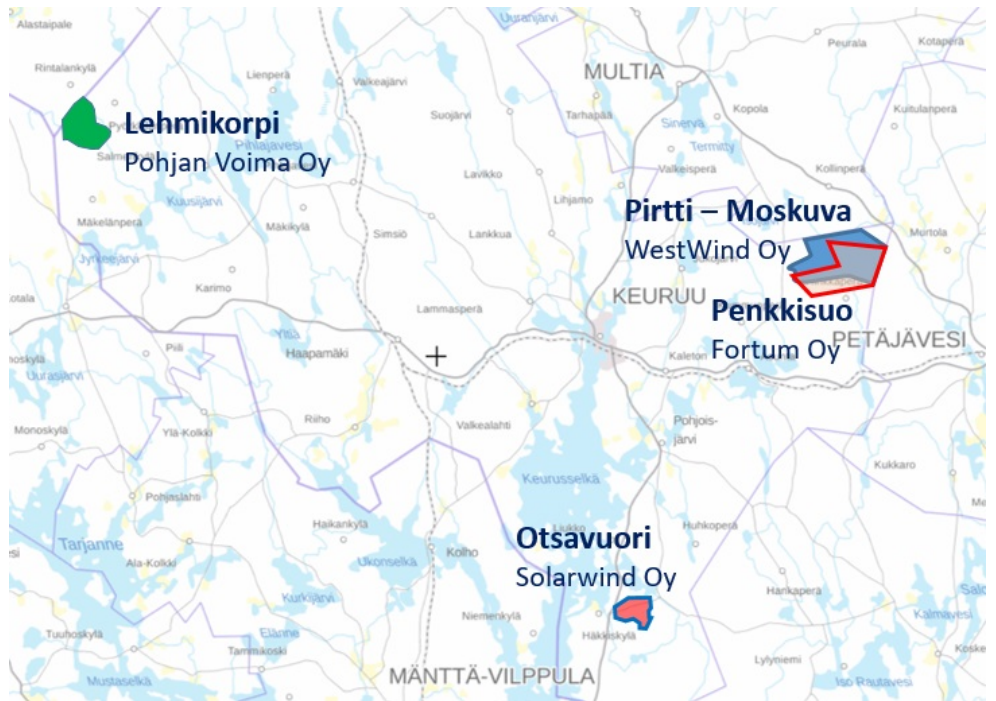
KH 06.03.2023 § 55

Valmistelija Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, p. 0400 763 995

Päätös	<p>Kokouksessa muutettu päätösehdotus:</p> <p>Keuruu on avoin tuulivoimatuotannolle. Kaupunginhallitus on antanut ohjeistuksen tuulivoimatuotannolle ja kaavoituksen valmistelussa on käytetty kaupunginhallituksen antamaa ohjeistusta.</p> <p>Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuustoaloite on loppuunkäsitelty.</p>
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Pajari Noora
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että kaupunginhallituksen 2022 antama ohjeistus kaavahankevalmisteluun,</p> <p>*tuulivoimalan etäisyys asutuksesta tulee olla 1,5 km *tuulivoimaloiden lisäksi kaavoituksessa tulee tutkia aurinkoenergian rakentamismahdollisuudet *edellytetään reilun maanomistajasopimuksen tarjoamista, myös sähkönsiirtolinjalta Keuruun kaupungissa olevan alueen osalta *edellytetään mahdollisimman yhtäaikaista hanketta ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) ja kaavoituksen kanssa,</p> <p>on riittävä vähentämään asutukselle ja maanomistukselle tulevia haittavaikutuksia ja aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.</p>

EL 21.02.2023 § 20

Valmistelija	Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä 0400 763 995
Päätös	Hyväksyttiin.
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Teeriaho Janne
Päätösehdotus	Lautakunta merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedokseen ja esittää kaupunginhallitukselle, että vastaus valtuustoaloitteeseen hyväksytään ja aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.
Selostus	<p>14.11.2022 jätetyssä valtuustoaloitteessa esitetään, että Keuruusta tehtäisiin tuulivoimasta vapaa kunta. Asiaa on perustelu aloitteessa 24 perustekohdalla. Aloite on kokonaisuudessaan esityslistan liitteenä.</p> <p>Tuulivoiman suunnittelutilanne Keuruulla Keuruulle on jätetty neljä aloitetta tuulivoima osayleiskaavoituksen käynnistämiseksi: Lehmikorpi / Pohjan Voima Oy Otsavuori / Solarwind Oy Pirtti-Moskuva / Westwind Oy Penkkisuo / Fortym Oy</p>

Kaupunginhallitus on 2022 ohjeistanut aloitteiden pohjalta käytävää neuvottelua seuraavasti:

- *Tuulivoimalan etäisyys asutuksesta tulee olla 1,5 km.
- *Tuulivoimaloiden lisäksi kaavoituksessa tulee tutkia aurinkoenergian rakentamismahdollisuudet.
- *Edellytetään reilun maanomistajasopimuksen tarjoamista, myös sähkönsiirtolinjalta Keuruun kaupungissa olevan alueen osalta.
- *Edellytetään mahdollisimman yhtäaikaista hanketta ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) ja kaavoituksen kanssa.

Virtain ja Ähtärin rajalle sijoittuva Lehmikorven hanke täyttää edellä kuvatut kriteerit ja kaupunginhallitus on käynnistänyt Lehmikorven osayleiskaavahankkeen 7.11.2022 tehdyllä päätöksellä. Asiaan liittyy 4 erillistä päätöstä, joihin on linkit alla.

Käynnistämispäätös:

<https://www.keuruu.fi/ptkd10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022111-5>

Kaavoitussopimus: (Jossa on sovittu mm. sähkölinjojen korvaamisesta)

<https://www.keuruu.fi/ptkd10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022111-6>

Rakennuskielto:

<https://www.keuruu.fi/ptkd10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022111-7>

Maanvuokrasopimus:

<https://www.keuruu.fi/ptkd10/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022111-8>

Lehmikorven hankkeesta on 2.2.2023 käyty ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) -ennakkoneuvottelun sekä osayleiskaavan 1. viranomaisneuvottelu hankkeeseen ryhtyvien, kaavasuunnittelijoiden ja viranomaisten kesken. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaluonnoksen alustavan aikataulun mukaan osayleiskaava tulisi hyväksyttäväksi kesäkuussa 2024. Kaavoitussopimuksessa oleva kohta sähkönsiirtolinjojen korvauksesta on saanut paljon valtakunnallista huomiota ja ”Keuruun mallia” on sovellettu useissa hankkeissa. Ote kaavoitussopimuksesta: ”Sähköverkon osalta hanketoimija pyrkii solmimaan maanomistajien kanssa ensisijaisesti erilliset maankäyttösopimukset mahdollistamaan sähköverkon rakentamisen,

*käytön ja kunnossapidon ja vasta toissijaisena vaihtoehtona käyttämään lunastusmenettelyä. Ensisijaisessa vaiheessa hanketoimija sitoutuu tarjoamaan kaavoitettavan alueen ulkopuolisista maa-alueista sähköverkkoon liittyen kertakaikkisena **kokonaiskorvauksena 1eur/m2.***

Muut kaavoitusaloitteet eivät ole johtaneet kaavoituksen käynnistymiseen, koska kaupunginhallituksen asettamat kriteerit eivät täyty. Kaksi hanketoimijaa on saanut maaomistajasopimuksia osittain samalta alueelta ja se hankaloittaa osaltaan kriteerit täyttävän hankkeen muodostamista.

Vireillä oleva **Keski-Suomen maakuntakaava 2040** käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä.

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Kansallinen ilmasto- ja energiastrategia:

Lähde: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164321>

”Kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa linjataan toimia, jolla Suomi täyttää EU:n vuoden 2030 ilmastovelvoitteet ja saavuttaa ilmastolain mukaiset tavoitteet kasvihuonekaasujen vähentämisestä 60 prosentilla vuoteen 2030 ja vuotta 2035 koskevan hiilineutraaliustavoitteen. Uusiutuvan energian osuuden arvioidaan nousevan vuonna 2030 yli EU:n 55-valmiuspaketissa esitetyn Suomen ohjeellisen vähimmäisosuuden. Sen sijaan 55-valmiuspaketin ohjeellinen energian loppukulutuksen enimmäismäärä Suomelle vuonna 2030 ylittyy skenaariolaskelmien mukaisessa kehityksessä.

Strategian keskiössä on vihreä siirtymä ja keväällä 2022 ajankohtaistunut irtautuminen venäläisestä fossiilisesta energiasta. Lämmöntuotannossa edistetään erityisesti polttoon perustumatonta lämmöntuotantoa. Energiajärjestelmän sähköistyminen ja järjestelmäintegraation hyödyntäminen ovat keskeisiä erityisesti sektoreilla, joilla päästöjen vähentäminen on vaikeaa. Strategiaan sisältyy kansallinen vetystrategia, jolla edistetään vetytaloutta ja sähköpolttoaineita sekä asetetaan määrälliset tavoitteet vedyn elektrolyysikapasiteetille.

Päästökauppajärjestelmä ja pitkäjänteinen ennustettava ilmasto- ja energiapolitiikka ovat strategian keskeisiä ohjauskeinoja. Strategiassa linjattavin toimin parannetaan yritysten mahdollisuuksia tehdä pitkäjänteisesti investointeja edistyneeseen puhtaaseen teknologiaan.

Strategiaa valmisteltaessa on politiikkatoimen kokonaisuudesta tehty vaikutusarviot niin ympäristö-, sukupuoli-, kansantalous-, valtiontalous- sekä sosiaaliset ja alueelliset vaikutusten osalta.”

Tuulivoimarakentamisen osayleiskaavoitusta ohjaa:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 10 a luku (11.2.2011/134)

Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990132#L10a>

Lainsäädännön pohjalta johdetut johtopäätökset:

Tuulivoimala-alueiden suunnittelun tapahtuessa

osayleiskaavoituksella ja kaupunginvaltuuston ollessa päättävä viranomainen, kaupunginvaltuusto voi päättää enintään valtuustokauden kestävästä aloitteen mukaisista linjauksista / tuulivoimavapaasta kunnasta. Ennakkopäätöksellä ei ole sitovaa vaikutusta tulevien kaupunginvaltuustojen toimintavaltuuksiin.

